

23. заседание

Петък, 15 декемврий 1933 година

(Открито отъ подпредседателя Н. Шоповъ въ 16 ч. 40 м.)

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е:

Стр.

Стр.

- Отпуски, разрешени на народни представители . . . 381
- Законопроекти:** 1) за заличаване данъцитъ и други хазнови вземания на 243 арменски семейства — бѣжанци, снабдени съ нансенови паспорти, изселени отъ предѣлитъ на България. (Съобщение) 381
- 2) за отстъпване на Българската земеделска банка даромъ за вѣчно ползуване държавниятъ имотъ „Павлово“, край гр. София. (Трето четене) 381
- 3) за измѣнение лихвения процентъ на ипотечнитъ заеми на Българската ипотечна банка. (Второ четене) 381

Предложение за одобрение на подписаната въ София

на 24 ноемврий 1933 г. допълнителна спогодба къмъ договора за търговия и мореплаване между България и Германия отъ 24 юний 1932 г., заедно съ заключителния протоколъ къмъ спогодбата и пояснителното писмо къмъ протокола. (Приемане) 382

Дневенъ редъ за следващото заседание 283

Председателстващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Обявявамъ заседанието за открито. Присъствуватъ нужното число народни представители. Заседанието е законно.

(Отъ заседанието отсъствуватъ следнитъ г. г. народни представители: Апостоловъ Драгомиръ, Гавриловъ Никола, Ганевъ Георги, Гуревъ Василь, Дичевъ Петко, Енчевъ Георги, п. Захарчевъ Захари, Игнатовъ Тодоръ, Калъповъ Георги, Кантарджиевъ Антонъ, Караджовъ Костадинъ, Колевъ Петко Пеневъ, Кръстевъ Гето, х. Лековъ х. Андрей, Марковъ Цоло, Молловъ Владимиръ, Момчиловъ Стоянъ, Николаевъ Александъръ, Орозовъ Александъръ, Петровъ Дойчинъ, Поповъ Еню, Райковски Минко, Рафаиловъ Филипъ, Родевъ Христо, Савовъ Николай, Савовъ Сава, Сакъзовъ Янко, Стайновъ Петко, Стойковъ Апостолъ, Таковъ Стефанъ, Торбовъ Тодоръ, Франгя д-ръ Александъръ, п. Христовъ Георги, Христовъ Димитъръ, Чернокозовъ Георги, Чирпанлиевъ д-ръ Никола, Шидерски Едрю и Шишковъ Георги)

Съобщавамъ на Събранието, че бюрото е разрешило отпускъ на следнитъ народни представители:

- На г. Георги Казанаклиевъ — 1 день;
На г. х. Андрей х. Лековъ — 1 день;
На г. Георги Енчевъ — 1 день;
На г. Стоянъ Момчиловъ — 1 день;
На г. Филипъ Рафаиловъ — 2 дена;
На г. Тодоръ Савовъ — 2 дена;
На г. Минко Райковски — 2 дена;
На г. Георги Василевъ — 2 дена;
На г. Борисъ Недковъ — 3 дни.

Съобщавамъ на Събранието, че отъ Министерството на финанситъ е постъпилъ законопроектъ за заличаване данъцитъ и други хазнови вземания на 243 арменски семейства — бѣжанци, снабдени съ нансенови паспорти, изселени отъ предѣлитъ на България. (Вж. прил. Т. I, № 19)

Тоя законопроектъ ще се раздаде на г. г. народнитъ представители и ще се постави на дневенъ редъ.

Пристъпваме къмъ точка първа отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за отстъпване на Българската земеделска банка даромъ за вѣчно ползуване държавния имотъ „Павлово“, край гр. София.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта.

Секретарь Б. Недковъ (нац. л): (Прочита законопроекта изцѣло, безъ измѣнение)

Председателстващъ Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитъ представители приематъ на трето четене законопроекта за отстъпване на Българската земеделска банка даромъ за вѣчно ползуване държавния имотъ „Павлово“, край гр. София, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 10)

Пристъпваме къмъ точка втора отъ дневния редъ — второ четене законопроекта за намаляване лихвения процентъ на заемитъ на Българската ипотечна банка.

Моля г. докладчика да го докладва.

Замѣстникъ-докладчикъ И. Драгойски (д): (Чете)

ЗАКОНЪ*)

за измѣнение лихвения процентъ на ипотечнитъ заеми на Българската ипотечна банка.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитъ представители приематъ заглавието на законопроекта, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Замѣстникъ-докладчикъ И. Драгойски (д): (Чете)
„Членъ единственъ. Одобрява се следното

*) За текста на законопроекта, приетъ на първо четене, вж. прил. Т. I, № 5.

СПОРАЗУМЕНИЕ

за намаление лихвения процентъ на ипотечните заеми на Българската ипотечна банка — сключено между българското правителство, представлявано от министъра на финансите г. Ст. Стефанов, и Българската ипотечна банка, представлявана от нейния председател г. Т. Папазов и член-делегата и главния директор г. Шарлъ Малан, въ изпълнение забележката към § 1 отъ закона отъ 30 юний 1933 г. за измѣнение закона за лихвоимството и измѣнението му отъ 31 мартъ 1931 г.

§ 1. Лихвеният процентъ на ипотечните заеми на Българската ипотечна банка се намалява окончателно и неотмѣняемо, начиная отъ 16 октомврий 1933 г., както следва:

а) 8% (осемъ на стотъ) за заемите, реализирани отъ основаването на банката до 1 януарий 1931 г., които понастоящемъ сѣ въ сила;

б) за заемите, реализирани следъ 1 януарий 1931 г., които понастоящемъ сѣ въ сила, а така също и за тѣзи, които ще бѣдатъ отпущани въ бѣдеще, лихвеният процентъ ще бѣде опредѣленъ съгласно съ разпорежданията на чл. 15 отъ закона за одобряване на договора за създаване на Българската ипотечна банка отъ 30 декемврий 1927 г.

§ 2. Правостношенията между Българската ипотечна банка съ нейните длъжници и кредитори и съ държавата оставатъ да се уреждатъ изключително само отъ закона за организацията ипотечния кредитъ, закона за създаване Българската ипотечна банка и законите, които сѣ били въ сила въ царството на 30 декемврий 1927 г., както и тия следъ тази дата и следъ влизане въ сила на настоящия законъ, но само дотолкова, доколкото съ тѣхъ не се засѣгатъ правата и задълженията, произходящи отъ горните правостношения и тѣхното нормално и безпрепятствено изпълнение.

Сключено и подписано въ ст. София днесъ, на 8 декемврий 1933 г., въ два еднообразни екземпляра.

Министъръ на финансите: Ст. Стефановъ

Българска ипотечна банка: { Т. Папазовъ
Ш. Маланъ

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Г. председателю! Вчера г. министърът на финансите, като даваше обяснение по законопроекта, направи една поправка въ текста на законопроекта, която не можахъ да чуя сега.

Министъръ С. Стефановъ: Тя се прочете.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Въ законопроекта се казва: „съгласно закона“, а трѣбва да се каже „съгласно договора“.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: И договорътъ е законъ.

Министъръ С. Стефановъ: Г. г. народни представители! Вчера не съмъ казалъ „законътъ за организацията ипотечния кредитъ“, а „законътъ за одобряване на договора“. Само че въ § 1, точка б, вмѣсто: „чл. 15 отъ закона за учредяването на Българската ипотечна банка отъ 30 декемврий 1927 г.“ трѣбва да се каже: „чл. 15 отъ закона за одобряване на договора за създаване на Българската ипотечна банка отъ 30 декемврий 1927 г.“, за да бѣде точно въ езика на закона.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Признатата лихва е 6% плюсъ 2½%.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Значи, 8½%.

Н. Пѣдаревъ (д. сг. Ц): Г. докладчикъ! Това засѣга лихвата отъ 16 октомврий насамъ, а за миналото не се отнася?

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които г. г. народни представители приематъ членъ единственъ така, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранieto приема.

Пристъпваме къмъ точка трета отъ дневния редъ: одобрение предложението за одобрение подписаната въ София на 24 ноемврий 1933 г. допълнителна спогодба къмъ договора за търговия и мореплаване между България и Герма-

ния отъ 24 юний 1932 г., заедно съ заключителния протоколъ къмъ спогодбата и пояснителното писмо къмъ протокола.

Моля г. секретаря да го прочете.

Замѣстникъ-секретаръ Г. Василевъ Стояновъ (д): (Прочита предложението изцѣло, заедно съ мотивите къмъ него — вж. прил. Т. I, № 18)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърът на земледѣлието.

Министъръ К. Муравиевъ: Г. г. народни представители! Исканото измѣнение въ търговския договоръ между България и Германия става по следните съображения. Преди известно време германските растениевѣди, представлявани отъ д-ръ Кюле, вѣлзоха въ връзка съ българското правителство и поискаха да пренесатъ своето производство на семена, зеленчукови и цвѣтни, въ България. Доскоро германските растениевѣди се снабдяваха съ семена отъ Франция, Алжиръ, Мароко, Испания и други страни, но, вследствие политически и други причини, тѣ сѣ били възпрепятствувани да упражняватъ добре уредената си служба и сѣ поискали да я пренесатъ въ други държави. Най-първо тѣ сѣ починали да пренасятъ тази култура въ Унгария. За тази целъ сѣ сключили съ Унгария договоръ, подобенъ на тоя договоръ, който сключватъ съ българското правителство. Министерството на земледѣлието намѣри, че тѣхното предложение е крайно приемливо, първо, понеже по климатъ и почва България е, така да се каже, една страна най-пригодна за производство на зеленчукови и цвѣтни семена, и второ, понеже ще се създадатъ условия за работа на много наши градинари, които минаватъ по цѣла Европа за образцови. Първото условие, което ние искахме, то е да се опредѣли засѣвната площъ, върху която ще се почне тази работа въ България. Понеже първата година ще бѣде опитна година, опредѣли се една площъ отъ 1.000 декара, като иматъ намѣрение да я увеличатъ до 40—50.000 декара най-малко. Така че условията на германските растениевѣди сѣ крайно приемливи и изгодни за нашите градинари и за нашето стопанство изобщо. Ние приехме измѣнението на търговския договоръ, още повече за това, че въ последните години не сме внесли нито единъ килограмъ семена въ България. Така че съ предложеното измѣнение ние не губимъ абсолютно нищо.

При крайно изгодните условия, които имаме, азъ ви моля да приемете това измѣнение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които г. г. народни представители одобряватъ предложението за одобрение подписаната въ София на 24 ноемврий 1933 г. допълнителна спогодба къмъ договора за търговия и мореплаване между България и Германия отъ 24 юний 1932 г., заедно съ заключителния протоколъ къмъ спогодбата и пояснителното писмо къмъ протокола, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранieto приема. (Вж. прил. Т. II, № 11)

Пристъпваме къмъ точка четвърта отъ дневния редъ: първо четене законопроекта за временно еднократно подпомагане на осигурени при фонда „Обществени осигуровки“ работници, останали въ принудителна безработица и поради мъртавъ сезонъ, нѣмащи право на обезщетение по закона за настаняване на работа и осигуряване безработните.

Понеже г. министърът на търговията, промишлеността и труда е заболѣлъ, тази точка отъ дневния редъ нѣма да се разглежда сега.

Пристъпваме къмъ точка пета отъ дневния редъ: първо четене законопроекта за облекчение на длъжниците и за здравяване на кредита.

Има думата г. министъръ-председателътъ.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Важността на законопроекта, който предстои да разглеждаме, е известна на всички ви. Снощи тукъ се каза, че много малко време имали г. г. народните представители, за да изучатъ законопроекта.

Г. Говедаровъ (д. сг.): Така е, много малко време.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: По този законопроектъ, г. г. народни представители, азъ искамъ да не се дава видъ, че не искаме да се разисква, както трѣбва.

Днес е петък, според правилника, последният ден от седмицата, в който заседаваме. Ако започнем разглеждането на законопроекта, би трябвало да работим непрекъснато, без интервали. Ето защо моля заседанието да се вдигне и следващото заседание да бъде във вторник, 19 т. м., като още отсега се знае, че от вторник нататък ще работим непрекъснато, докато гласуваме законопроекта.

Д. Ачковъ (нез): Ама при забележката, че от 3 часа ще почваме, както е според новия правилник, а не от 5 часа, като днес. Азъ дойдохъ днесъ въ 2½ часа и никои нѣмаше.

А. Аврамовъ (з. Ст. В): (Къмъ министъръ-председателя) Вторникъ е св. Никола, Вашиятъ именъ день. На св. Никола ли ще почнемъ да се караме?

Н. Захариевъ (з): Недейте да почваме въ вторникъ. Св. Никола е.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Азъ съмъ Никола.

Така че следващото заседание ще моля да бъде във вторникъ, когато ще започнатъ дебатитъ по законопроекта за задълженията. Ще почне заседанието точно въ 3 часа следъ пладне, съгласно новия правилникъ.

Дневниятъ редъ ще бъде същиятъ, като законопроектитъ, които днесъ минаха на второ четене, бъдатъ поставени на трето четене.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Конто приематъ следващото заседание да бъде във вторникъ съ дневенъ редъ, предложенъ отъ г. министъръ-председателя, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 16 ч. и 58 м.)

Подпредседателъ: **Н. ШОПОВЪ**

Секретаръ: **Б. НЕДКОВЪ**

Замѣстникъ-секретаръ: **Г. ВАСИЛЕВЪ СТОЯНОВЪ**

Началникъ на Стенографското отделение: **Д. АНТОНОВЪ**